

Аллергология кафедрасы

ИӨЖ

Тақырыбы: Инсектті аллергия

Орындаған: Юлдашов М.Э.

Факультеті: ЖТД

Курсы: 7

Тобы:013-1

Алматы 2015-2016ж

Жоспар:

- I. Кіріспе:
- Анықтамасы
- II. Негізгі бөлім:
- Патогенезі
- Клиникасы
- Диагностикасы
- Емі
- III. Қорытынды:

- **Инсектрлі аллергия** - жәндіктер және олардың тіршілік өнімдері туғызатын аллергиялық әсерлер. Жәндіктердің тіршілік өнімдері, құрамында у, сілекей, шырыш бар улы заттар туғызатын токсикалық әсерден басқа аллергиялық әсерге ықпал етуі мүмкін.

Ағзаға аллергендердің түсуінің келесі жолдары бар:

- Жарғақтың үшкірленуі кезіндегі умен (кенелер, аралар, жарғақтар, түкті аралар);
- Жәндіктер шаққан кездегі сілекеймен;
- Дене қабыршағы және жәндіктердің
- Метаболиттері түскен кездегі ингаляция;
- Жұғысу арқылы;
- Тамақтанған кезде жәндік денелерінің
- Бөлшектерін немесе метаболиттерді жұтқан кезде асқазан жолдары арқылы.

Патогенезі

Жәндік уының көп мөлшерде енуі геморрагиялық, гемолитикалық, нейротоксикалық және гистамин тектес әсер береді. Аллергиялық реакциялар көбінесе бүйе, ара, шағатын қоңыздарға, масаларға байланысты. Ара бір шаққанда 0,3 мг у жібереді. У құрамында гистамин, ацетилхолин, хинин, А, В фосфолипазасы, гиалуронидаза болады.

Ара шағысына реакция көбінесе I тип түрінде өтеді, яғни, ИГЕ-мен орайлас. Арнайы ИГЕ тек араға аллергиясы бар адамдарда ғана табылып, сау кісілерде болмайды.

Клиникасы:

Инсектік аллергия кезіндегі **клиникалық бейне жан-жақты болады, ол аллергияның ағзаға түсу жолына және ағзаның әсеріне байланысты. Бастапқы реакциялар шаққан сәттен бастап немесе арада бір сағаттың ішінде басталады. Әсер қаншалықты ерте дамыса, ол соншалықты жіті болады.**

Жітілігіне қарай ерте әсерлер 3-деңгейге бөлінеді:

- *Жеңіл деңгейі* - тері қышымасы, есекжем, терінің және тері асты жасушаларының, шырышты қабықтардың ісуі (тіл және тамақтың ісуі қауіпті), сондай-ақ жалпы сипаттағы белгілер (қызу, тоңу, дене қызуының көтерілуі, дененің қозуын немесе әлсіреуін сезіну) байқалады. Артериялық гипертензия (әлсіздік, бастың айналуы, жартылай естен тану жағдайы) дамуы мүмкін.
- Көрсетілген туындауларға жітіліктің *орташа деңгейі* кезінде ішкі ағзаның тегіс дене бітімі тудырған құрысулардың белгілері қосылады: тыныс алудың қиындауы немесе тұншығу, іштің толғақ тәрізді ауруы, жүректің айнуы, құсу, диарея.
- *Жіті деңгейі* — жалпы аллергиялық әсер анафилактикалық шок.

Диагностикасы

Диагноз қою үшін анамнез өте мұқият жинақталып, терілік аллергиялық сынақтар жүргізіледі. Анафилактикалық сынақтар көбіне ара шаққанда оң сынақты, қанында ара уына қарсы ИГЕ бар адамдарда байқалады. Бұл кездерде РАСТ сынағының маңызы күшті.

Емі

- Жәндік (ара, маса, шіркейлер) шаққаннан кейін тілін суырып, орнына суық басып, қол, аяқта болса, одан жоғарырақ жерден жгут салынады. Емі аурудың ауырлық дәрежесіне қарай: жедел аллергиялық реакцияда алдымен етке адреналин жасау, кейін гистаминге қарсы дәрілер берілген жөн. Олардан бас.а кортикостреоидтар, жүрек дәрілері беріледі. Ең тиімдісі – (әрі ем, әрі аурудың алдын алу) егер аурудың уына сенсibiliзация бары анықталса, арнайы гипосенсибилизация жасалады. Ара уына сенсibiliзация дәрежесі өте жоғары болғандықтан, аллерген әрбәр 5 кунде 1 рет енгізіледі.

Жәндік шаққан кезде алғашқы көмек көрсету қағидасы және профилактикасы

1. Қара немесе ашық түсті киім кимеу: оның бояуы ақ, жасыл немесе ақшыл—қоңыр болуы тиіс.
2. Парфюмерлік бұйымдарды, иісі қатты шығатын сусабындарды, шашқа арналған спрейлерді, хош иістелген сабындарды, күннен қорғануға арналған кремдерді пайдаланбау.
3. Аулада немесе бақшада ұзақ болудан сақтану. Бақта серуендеген немесе жұмыс істеген кезде үнемі шұлық, аяқ киім, ұзын шалбар, жеңі ұзын жиде киіп жүру қажет.
4. Ешқашан жалаңаяқ жүрмеген дұрыс: кененің көптеген түрлері жерге ұя салады.

5. Жәндіктердің ұяларына және олардың ұйлығын басқа жерлеріне (бос консерві банкілерінің, тамақ қалдықтарының жиналған жерлері) жақындауға болмайды.

6. Тұрғын үй-жайларда гүл шоқтарын ұстауға болмайды, өйткені олар шағатын жәндіктерді шақыруы мүмкін.

7. Инсекті аллергиямен ауыратын балаға әсер етпеу үшін, жақын жердегі шағатын барлық жәндіктердің ұясын жою қажет.

8. Жатын бөлмесінің терезесін күндіз жабық күйінде немесе масаға қарсы торды тартып ұстаған дұрыс.

9. Қасыңыздан қандайда бір жәндікті байқаған кезде оқыс қимыл жасамаған дұрыс: шағып алу мүмкіндігі артады.

10. Егер жәндіктер шабуыл жасаса басыңызды қолыңызбен немесе матаның бөлігімен жауып тез арада қашып кетуге тырысу керек.

-
11. Қала сыртына шыққан кезде өзіңізбен бірге инсектицидтерге тез әсер ететін аэрозольдерді алып жүріңіз.
  12. Әртүрлі аэрозольдерді, масаға қарсы торларды, жабық киімді немесе жәндіктердің көп шоғырланған жерлеріне барған кезде арнайы киімді пайдаланыңыз